

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.396/2023/2.

A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter előadó bíró
Dr. Remes Gábor bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin bíró
Dr. Cséffán József bíró

A felperes: felperes1
cím1

A felperes képviselője: ügyvédi iroda1
eljáró ügyvéd: dr. Nemes Ákos
cím2

Az alperes: Budapest Főváros Önkormányzat Közgyűlése
cím3

Az alperes képviselője: Dr. Bálint Mária Anna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közterület-használati hozzájárulás tárgyában hozott FPH058/999-21/2022.

számú határozat, mint közigazgatási cselekmény felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Fővárosi Törvényszék 4.K.700.405/2023/6. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes (7. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2021. március 18. napján a Budapest IX. kerület Kálvin téri aluljáróban 2 darab 1,5 m² felületű, 0,2 m² alapterületű információs célú utcabútor elhelyezése céljából 2021. május 31–2031. április 01. napjáig közterület-használati hozzájárulás kiadását kérte. Az elsőfokú hatóságként eljáró Budapest Főváros Önkormányzat Tulajdonosi Bizottsága (a továbbiakban: Tulajdonosi Bizottság) az FPH058/1411-12/2021. számú határozatában a közterület-használatához nem járult hozzá. A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes az FPH058/1411-23/2021. számú határozatával – az indokolás módosításával – az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[2] A felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2022. február 9. napján kelt 7.K.706.425/2021/6. számú ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokon eljáró közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2013. (III. 8.) Fővárosi Kgy. rendelet (a továbbiakban: Fkr.) 9. § (1) bekezdésében foglalt mérlegelési kritériumok a támadott határozatból nem azonosíthatók; a megismételt eljárásban e szempontokat kell értékelni.

[3] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a 2022. április 28. napján kelt Kfv.VI.37.286/2022/7. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[4] Az új eljárásban a Tulajdonosi Bizottság az FPH058/999-19/2022. számú határozatával a közterület használatához nem járult hozzá. Megállapította, hogy az érintett berendezések az Fkr. 2. § v) pontja szerinti digitális reklámberendezésnek minősülnek, melyek az Fkr. – 2022. július 8-án hatályba lépett – 33/N. § (1) bekezdése alapján csak digitális reklámhelyszínen helyezhetők el. A digitális reklámhelyszíneket az Fkr. 33/N. § (2) bekezdése alapján az alperesnek kell külön kijelölnie, amely döntést még nem hozták meg, ezért a felperes kérelme nem teljesíthető.

[5] A felperes fellebbezésére eljáró alperes az elsőfokú határozatot az FPH058/999-21/2022. számú határozatával helybenhagyta. Megállapította, hogy a módosított Fkr. 2022. július 8-án lépett hatályba, és nem rendelkezett a folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazásáról. Ugyanakkor e rendelkezést a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (1) bekezdése miatt a megismételt eljárásban alkalmazni kellett. A közterület-használati jogviszony keletkezése ugyanis a hatóság döntésén alapszik. Utalt e körben a Kúria Kfv.III.37.509/2015/6. számú határozatában foglaltakra.

A jogerős ítélet

[6] A felperes az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított, az elsőfokú bíróság a 2023. március 23-án kelt, felülvizsgálni kért jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatásra kötelezte.

[7] Az elsőfokú bíróság a Jat. 15. §-ára hivatkozással megállapította, hogy a közigazgatási szerv és a felperes között a kérelem beadásával keletkezett a hatósági eljárási

jogviszony. A folyamatban lévő ügyben az anyagi jogi jogszabály-módosítást csak akkor kell alkalmazni, ha erről a jogalkotó kifejezetten rendelkezett, ellenkező esetben az eljárás megindításakor hatályos anyagi jogi szabály szerint kell eljárni. A jelen esetben a módosított Fkr. előírásai a hozzájárulás feltételeit rögzítik, ekként anyagi jogi szabályok, így az erre vonatkozó rendelkezés hiányában folyamatban lévő ügyben nem alkalmazhatók.

[8] Az alperes által felhívott kúriai határozat a jogerős ítéletben foglaltak szerint eltérő hatósági ügyben, és eltérő körülményekre figyelemmel keletkezett. Az ítélet alapjául szolgáló határozat tárgya már meglévő engedély módosítása, és a kérelmezőt, mint környezethasználót folyamatos kötelezettség terhelte. Az eljárás folyamatban léte alatt módosult jogszabályt nem az engedély megadása vagy a kérelem elutasítása szempontjából vették figyelembe, hanem abból a szempontból, hogy milyen, a határozatban megkövetelt magatartást tanúsítson a jövőben az engedélyes a környezethasználat során.

A felülvizsgálati kérelem

[9] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[10] A felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjaira, valamint b) pontjára hivatkozott.

[11] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság téves jogértelmezése kiemelt jelentőségű, mind az érintett jogalkalmazói kör tekintetében (a közterület-használati döntések jogi jellegének megítélése minden önkormányzatot és minden, a közterületet rendeltetésétől eltérő célra használó jogi és természetes személyt érint), mind azért, mert a hasonló engedélyezési típusú ügyekben, amikor valamely magatartásra vonatkozó jogosultság csak a végleges hatósági határozat alapján és az abban meghatározott tartalommal jön létre, elvi jelentősége van annak, hogy mit kell eljárási és mit anyagi jogi jogviszonynak tekinteni; milyen jogviszony jön létre a kérelem visszavonásával, és ehhez képest mely jogszabályi rendelkezések alkalmazása merülhet fel. Ezért olyan jogkérdésről van szó, amely különleges súllyal, illetve társadalmi jelentőséggel bír. A közterület-használati ügyekben – figyelemmel arra is, hogy „az ilyen ügyek hatósági eljárás keretében való intézése lényegében felsőbbbíróági döntéseken és nem jogszabályi rendelkezésen alapul” – a joggyakorlat egysége és továbbfejlesztése céljából indokolt, hogy a Kúria a jelen ügyben egyértelműen és iránymutató jelleggel állást foglaljon.

[12] Álláspontja szerint a jogerős ítélet jogkérdésben eltért a Kfv.III.37.509/2015/6. számú ítélet elvi tartalmában foglaltaktól, mert annak alapján, ha nincs olyan, a Jat. 15. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéseitől eltérő hatályba léptető rendelkezés, amely szerint a kérelem beadásakor hatályos szabályokat kell alkalmazni, és az új szabályokat a jövőre nézve kell alkalmazni, akkor a határozat meghozatalakor hatályban lévő és alkalmazandó szabályok szerint kell a jövőbeni magatartási szabályokat előíró engedélyt kiadni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[13] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[14] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[15] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat tartja fontosnak kiemelni.

[16] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem – általánosságban – akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott befogadhatósági ok azt teszi lehetővé, hogy a Kúria az alsóbb fokú bíróságok felett megfelelő kontrollt gyakorolhasson, és az egységes ítélkezés követelményének megtartása érdekében számukra – szükség szerint – irányt mutasson. A joggyakorlat egysége azt jelenti, hogy a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni.

[18] A perbeli esetben az alperes a befogadás okát ugyan megjelölte, de a befogadhatóság körében nem valószínűsítette, hogy a jogerős ítéletben foglalt döntés kapcsán a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Megjegyzi a Kúria, hogy egyrészt nincs tudomása az alperes által e körben kifejtett olyan joggyakorlatról, mely szerint a közterület-használati ügyek hatóságok általi intézése „lényegében felsőbírósági döntéseken és nem jogszabályi rendelkezésen alapul”, másrészt a joggyakorlat egységítésének vagy továbbfejlesztésének szükségessége nem a hatósági jogalkalmazás, hanem a bírósági ítélkezés tekintetében merülhet fel.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlyára alapítottan a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel; a jogkérdés társadalmi

jelentőségére figyelemmel pedig akkor, ha a jogalanyok széles körét érinti. A befogadás akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában.

[20] A Kúria álláspontja szerint az alperes felülvizsgálati kérelmében előadottak nem valószínűsítik azok egyedi tényállású ügyön túlmutató súlyát, jelentőségét. Ilyen típusú ügy sorozatos előfordulásáról a Kúriának nincs hivatalos tudomása; annak mikénti eldöntése a peres feleken kívül tömegesen más jogalanyok jogi helyzetét még közvetve sem befolyásolja. Az alperes e körben kifejtett álláspontja szerint elvi jelentősége van annak, hogy milyen jogviszony jön létre a kérelem visszavonásával, és ehhez képest mely jogszabályi rendelkezések alkalmazása merülhet fel. A perbeli ügyben ugyanakkor kérelem visszavonása nem merült fel, így ehhez kapcsolódó különleges súllyal, illetve társadalmi jelentőséggel bíró jogkérdés sem.

[21] A fentiek miatt a befogadást a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti okok nem indokolták.

[22] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[23] A követendő kúriai gyakorlat (Kfv.III.37.108/2022/2., Kfv.III.37.118/2022/2. Kfv.VI.37.039/2022/2., Kfv.VII.45.159/2022/2., Kfv.VII.45.215/2022/2., Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.II.60.019/2021/18., Jpe.I.60.006/2020/11.) alapján a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadhatósági ok esetében az elvárás, hogy a felülvizsgálatot kérő a támadott és a közzétett kúriai döntés közötti ügyszabadságot úgy mutassa be, hogy párhuzamot állít a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága között. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Kúria Kfv.III.37.509/2015/6. számú határozatának elvi tartalmát jelölte meg, ugyanakkor nem mutatta be, hogy a megjelölt határozatban foglaltakat az elsőfokú bíróságnak az ügyek lényegi összevethetősége hiányára vonatkozó jogi okfejtésével szemben miért kellene mégis irányadónak tekinteni a perbeli ügyre. Nem fejtette ki, hogy a hivatkozott határozat alapjául szolgáló ügy, annak jogszabályi környezete (anyagi jogi háttér), a felmerült jogkérdés, így az, hogy egy környezetvédelmi engedéllyel rendelkező szervezetnek az engedély alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezés módosítása esetén a jövőbeni tevékenységét mely szabályokhoz kell igazítani, hogyan vehető össze a perbeli, közterület-használati hozzájárulás iránti kérelem elbírálása tárgyú ügygel. Különös figyelemmel arra, hogy a Kfv.III.37.509/2015/6. számú ügyben az időközben hatályba lépett jogszabály alkalmazásának kötelezettségére vonatkozó megállapítás alapja az volt, hogy az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 80. cikke alapján a tagállamoknak az irányelv rendelkezéseit 2013. január 7-éig kellett volna átvenniük, azaz eddig a napig kellett volna kihirdetni a nemzeti jogba átültető nemzeti jogszabályokat; az irányelv 82. cikke szerint pedig a BAT-rendelkezéseket (legjobb elérhető technika) 2014. január 7-étől kezdődően alkalmazni kell. A Kúria e határozatában megállapította, hogy az „alkalmazni kell” kitétel arra utal, hogy az egyébként megismerhető, nyilvános és hozzáférhető irányelvi rendelkezések egy éves felkészülési időt adtak arra, hogy a már meglevő engedéllyel rendelkező jogalanyok is az új előírásokhoz igazítsák működésüket. A Kúria szerint azért lehetett a másodfokú határozat meghozatalakor már hatályban volt és alkalmazandó szabályok szerint kiadni a jövőbeni magatartási szabályokat előíró engedélyt, mert nem merült fel, hogy az új szabályok az engedélyt kérő terhére visszamenőlegesen hátrányosak lettek volna.

[24] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy lényegi összevethetőség hiányában jogegységi szempontú összehasonlítás nem végezhető, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján sem látott módot.

[25] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, ezért a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[26] *Lényegi összevethetőség hiányában jogegységi szempontú összehasonlítás nem végezhető.*

Záró rész

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[28] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2023. június 27.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter s.k.
előadó bíró

Dr. Remes Gábor s.k.
bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

Dr. Cséffán József s.k.
bíró